

Gelukkig nieuwjaar, Frohes neues Jahr!

2020 is afgesloten en een nieuw jaar, 2021, is begonnen. Ondanks de COVID-19 beperkingen is 2020 een jaar geweest waarin we als Wunderline goede stappen hebben gezet in de realisatie.

Zo is de Snelrein Groningen – Winschoten gaan rijden en daarmee is de ‘nulfase’ van de Wunderline gerealiseerd. Medio december is hieraan de nodige aandacht besteed. Groningen – Winschoten is daarmee gereed voor de verdere toekomst waarin de reizigersaantallen weer zullen toenemen. En zowel ProRail als Deutsche Bahn werken, in nauw overleg met ons (provincie Groningen en Land Niedersachsen), verder aan de realisatie van de eerste bouwstap van de Wunderline richting eind 2024.

Het is inherent aan zo'n groot infrastructuurproject (van bijna € 65 mln.) waarbij grensoverschrijdend wordt samengewerkt, dat er regelmatig ontwikkelingen zijn die op gespannen voet staan met de planning (eind 2024 gereed) of met de begroting. Tot nu toe lukt het ons dankzij een goede samenwerking en vroegtijdige communicatie steeds weer om mogelijke bottlenecks tijdig het hoofd te bieden. Daarom zien wij de gevolgen van de recente financiële ontwikkelingen rond Ring Zuid voor de Wunderline dan ook met vertrouwen tegemoet.

Partners

Met de partners ProRail en Deutsche Bahn is de laatste maanden hard gewerkt om de mijlpalen voor 2020 te realiseren zoals afgesproken binnen de Europese subsidieovereenkomst (€ 12,7 mln). Goed te zien hoe we ons allen inzetten om de bijdrage uit Brussel te verantwoorden en tijdig te realiseren.

Belangrijk nieuws uit de Wunderline Stuurgroep van 12 november 2020

- CEF-T Consortium Agreement Land Niedersachsen – provincie Groningen is ondertekend door voorzitter Berend Lindner (Staatssecretaris Land Nds) en gedeputeerde Fleur Gräper-van Koolwijk.
- De nulfase van de Wunderline, de Snelrein Groningen – Winschoten, is gereed (en ondertussen van start gegaan).
- Gezamenlijke lobby door Land Niedersachsen en provincie Groningen om toekomstige nieuwe Europese middelen voor de realisatie van bouwstap 2 van de Wunderline te verkrijgen.
- De regionale bestuurders langs de lijn, burgemeester Sikkema van Oldambt en Landrat Groote van Landkreis Leer, willen zich actief inzetten voor de voortzetting van het Netwerk Ketenmobiliteit. Vanuit Ketenmobiliteit wordt binnenkort de app ‘digitale ontdekkingen langs de Wunderline’ gepresenteerd.

Ook afgelopen jaar is weer gebleken dat het Duits-Nederlandse teamwork de sleutel is tot het huidige succes! Met die kennis en ervaring ga ik graag samen met alle betrokkenen vol vertrouwen een nieuw Wunderline-jaar tegemoet!

Ik wens u allen een goed, gezond en succesvol 2021!

Tjeerd Postma,
projectleider Wunderline

Spoor

Sneltrain tussen Groningen en Winschoten rijdt sinds december

Sinds 14 december rijden er in de spits extra treinen tussen Groningen en Winschoten. Dit zijn sneltreinen. Hierdoor duurt de reis tussen Groningen en Winschoten nu negen minuten korter dan voorheen. Om de sneltreinen te laten rijden, heeft ProRail van half oktober tot eind november aanpassingen gedaan aan sporen en stations. Deze aanpassingen waren ook noodzakelijk om de Wunderline in 2024 te laten rijden. Nu treinen sneller kunnen rijden op het traject, kan de reistijd tussen Groningen en Bremen uiteindelijk teruggebracht worden.

In de afgelopen maanden voerde ProRail op meerdere plaatsen werkzaamheden uit. Zo is op diverse plekken het spoorbeveiligingssysteem aangepast, waardoor de sneltreinen veilig en dicht op elkaar kunnen rijden. Seinen en borden zijn verplaatst en er liggen zeven nieuwe wissels in het spoor. Vijf overwegen op het traject zijn veiliger gemaakt. Ook de stations Zuidbroek en Scheemda zijn onder handen genomen. Hier is meer ruimte gecreëerd voor reizigers en (langere) treinen.

Sinds 13 december 2020 is station Sappemeer Oost niet meer in gebruik. Het opheffen van een station was noodzakelijk om de sneltreinen tussen Groningen en Winschoten te kunnen laten rijden. De Provinciale Staten van Groningen hebben besloten station Sappemeer Oost te sluiten, omdat op dit station de minste reizigers in- en uitstappen. Door het opheffen van station Sappemeer Oost zullen meer reizigers gebruik gaan maken van het nabijgelegen station Hoogezand Sappemeer. Daarom wordt dit station uitgebreid met extra parkeerplaatsen voor auto's en extra fietsenrekken en -kluizen.

Sneltrain tussen Groningen en Winschoten (Bron: Stefan Verkerk)

Fleur Gräper-van Koolwijk - Gedeputeerde Provincie Groningen

“Ik ben trots op deze mooie mijlpaal! Dankzij de extra sneltreinen is het voor reizigers aantrekkelijker om per trein te reizen. We werken continu aan het verbeteren van het openbaar vervoer en de bereikbaarheid van onze provincie.”

De inzet van sneltreinen zorgt niet alleen voor een betere spreiding van reizigers en een grotere kans op een zitplaats, maar ook voor een betere verbinding tussen regio en stad. Zo wordt wonen in de regio en werken in de stad aantrekkelijker.

De volgende stap in de realisatie van de Wunderline is het verhogen van de rijsnelheid tussen Hoogezand-Sappemeer en Zuidbroek. Verder wordt de veiligheid vergroot, doordat op een aantal plaatsen (particuliere) overwegen worden opgeheven. Hiervoor wordt in overleg met aanwonenden door ProRail naar passende oplossingen gezocht. De werkzaamheden starten in het voorjaar van 2021 en zijn in de eerste helft van 2022 gereed.

Voor 2023 en 2024 zijn er op het traject naar de Duitse grens werkzaamheden gepland, onder andere tussen Winschoten en Scheemda. Meer hierover leest u in een volgende nieuwsbrief.

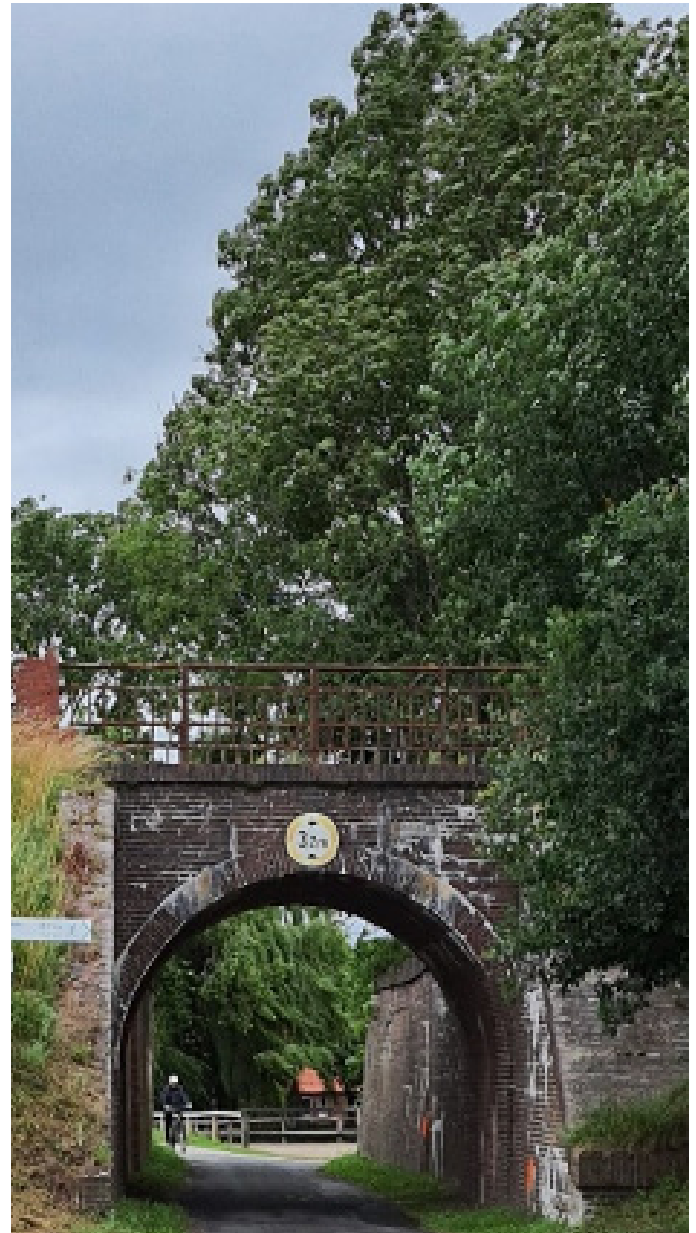
Werkzaamheden aan Duitse kant

Deutsche Bahn werkt aan de (gedeeltelijke) vernieuwing van vijf spoorbruggen op het traject tussen Ihrhove en de Duits-Nederlandse grens. De reden hiervoor is dat het draagvermogen van deze bruggen niet groot genoeg is voor een toekomstige snelheidsverhoging tot 120 km/u.

De huidige plannen zijn om de Hilkenborger Straße- en Wymeerer Sieltief-viaducten volledig te renoveren. Er komen nieuwe landhoofden (steunpunten van een brug) en een geheel nieuwe staalconstructie. Ook de landhoofden en bovenbouw van de Bunder Katzentief-brug worden vernieuwd. Omdat de Bunder Katzentief-brug waarschijnlijk als laatste van de vijf bruggen wordt aangepast, is de planning hiervoor nog niet geheel rond.

De Hilkenborger Straße-brug wordt vervangen door een stalen bovenbouw en nieuwe landhoofden (Bron: DB Netz AG/Stefan Wey)

De Müggenborg-brug wordt gedeeltelijk gerenoveerd volgens de eisen van de monumentenzorg (Bron: DB Netz AG/Stefan Wey)

Naast deze drie bruggen is er ook een tweetal bruggen dat gedeeltelijk gerenoveerd wordt. Dit zijn de Müggenborg-brug en de Friesenstraße-brug, waarvan de elektriciteitskabels vernieuwd worden. Het gaat hierbij slechts om een gedeeltelijke renovatie, omdat beide bruggen op de monumentenlijst staan en niet zomaar aangepast mogen worden. De renovatiewerkzaamheden worden dan ook uitgevoerd volgens strikte eisen die gelden voor monumenten. Naast vervanging van de elektriciteitskabels, worden ook de randkappen van de spoorbruggen vernieuwd. De start van de bouw en de voltooiing van alle vijf de brugmaatregelen zijn gepland voor 2023/2024.

Ketenmobiliteit

In het voorjaar van 2019 zijn de Landkreise en gemeenten langs de lijn samen met de provincie Groningen, Land Niedersachsen en OV-organisaties het Netwerk Ketenmobiliteit gestart voor het uitwisselen van informatie, kennis, ervaringen en het gezamenlijk op weg brengen van nieuwe projecten. Binnen dit Netwerk werken partijen samen aan de verbetering van de ketenmobiliteit: de aansluiting van deur tot deur rond de stations in de regio. Ketenmobiliteit wordt echter in de meest brede zin gehanteerd. Het verbeteren van de stationsomgeving en trein gerelateerde marketingactiviteiten behoren eveneens tot de activiteiten van het netwerk.

Sindsdien zijn er door het Netwerk regelmatig activiteiten georganiseerd. Ook het afgelopen jaar hebben er, geheel coronaproof, diverse (digitale) bijeenkomsten plaatsgevonden. Er zijn meerdere workshops gehouden, onder andere rond het thema 'fiets'. Tijdens deze workshop hebben de netwerkpartners samen ideeën geïnventariseerd rond de vraag welke nieuwe fietsvoorzieningen er in de toekomst mogelijk zijn in de regio langs de Wunderline. Meer over de activiteiten van het Netwerk in een volgende Newsletter.

Verder wordt door het Netwerk op dit moment gewerkt aan de voltooiing van het Wunderline Uitvoeringsprogramma

Ketenmobiliteit, waarin alle ketenmobiliteit gerelateerde initiatieven en projecten langs de Wunderline zijn opgenomen. Het uitvoeringsprogramma wordt in juni 2021 gepresenteerd in een bestuurlijke bijeenkomst.

Ook is er een Wunderline-app in de maak: 'Digitale ontdekkingen langs de Wunderline'. Deze app wordt ontwikkeld op initiatief van de gemeenten langs de lijn, met als doel om treinreizigers te verleiden uit de trein te stappen en de 'wonderen langs de Wunderline' te verkennen. Dit geeft een impuls aan het (grensoverschrijdende) toerisme, ook in de vorm van dagtochtjes. Iedere plaats langs het traject stelt zich voor aan de hand van een eigen 'wonder', dat de plaats uniek en interessant maakt. Dit zijn bijvoorbeeld een karakteristiek thema, een (historische) gebeurtenis, een bekend persoon of een geografische bijzonderheid. In Bunde zou dit bijvoorbeeld de Witte Vrouw van Bunderhee kunnen zijn. Met behulp van een virtuele verteller gaan reizigers op zoek naar het wonder, dat in Augmented Reality wordt weergegeven op een smartphone. Bij augmented reality worden objecten in 3D-elementen weergegeven als onderdeel van de werkelijkheid. Alle wonderen maken deel uit van een overkoepelend Wunderline-verhaal en zijn met elkaar verbonden. De app moet in de zomer van 2021 in de lucht zijn.

Grensoverschrijdende samenwerking en mobiliteit

Rijksuniversiteit Groningen en Jade Hochschule doen onderzoek naar mobiliteit

Trends in mobiliteitsontwikkeling

Sinds het uitbreken van de coronacrisis is het aantal OV-reizigers flink gedaald. Zowel in Nederland als in Duitsland geldt het advies om alleen voor noodzakelijke reizen gebruik te maken van het openbaar vervoer. Nu 'homeworking' de norm is, is de vraag hoe het openbaar vervoer zich in de toekomst zal ontwikkelen, extra relevant. De verwachting is dat de reizigersaantallen wel weer zullen aantrekken, maar wat zijn de trends op de lange termijn? Hoeveel mensen zullen in de toekomst over de grens reizen? En hoeveel reizigers kan de Wunderline hiermee in 2024 verwachten? Om deze vragen te beantwoorden, hebben onderzoekers van de Rijksuniversiteit Groningen, de Jade Hochschule in Oldenburg en Mobile Zeiten de handen ineengeslagen. De komende maanden zullen zij mobiliteitstrends en -ontwikkelingen in kaart te brengen op het gebied van grensoverschrijdende arbeidsmarkt en economie, onderwijs en wetenschap en toerisme en cultuur.

Grensoverschrijdende data verzamelen: een uitdaging

Onderzoekers Steffen en Daniël Jansen van Mobile Zeiten en Erik Merx van de Rijksuniversiteit Groningen leggen uit wat dit onderzoek zo waardevol maakt:

“ De uitdagingen in dit project liggen vooral in de bestuurlijke verschillen en het verkrijgen van regionale data, in het bijzonder over mensen die de grens passeren. We hebben bijvoorbeeld data over hoeveel auto's per dag de grens passeren. Maar waar mensen naartoe reizen, met welk doel en voor hoe lang is minder over bekend. Dat zijn de zaken die wij boven tafel proberen te krijgen.”

Voor de Wunderline is dit onderzoek van belang omdat het in Coronatijden verdere informatie geeft rond de (grensoverschrijdende) reizigersontwikkeling op termijn. Het vormt daarmee een belangrijke aanvulling en actualisering van een eerdere studie.

rijksuniversiteit
groningen

JADE HOCHSCHULE
Wilhelmshaven Oldenburg Elsfleth

Grensoverschrijdend onderzoek: digitaal overleg

Het hart van de Wunderline

De gemeente Apen kwam in juli met een mooi initiatief, door een lokale graffitikunstenares te steunen met een opdracht in tijden van corona. Doel van dit initiatief was om het station Augustfehn in de schijnwerpers te zetten. De opdracht kende een Wunderline-thema, namelijk: 'Augustfehn is het hart van de Wunderline'. Dit komt omdat Augustfehn namelijk precies in het midden van het traject ligt van de spoorverbinding tussen Groningen en Bremen. De gemeente Apen draagt de Wunderline zichtbaar een warm hart toe en hoopt met de spoorverbinding meer reizigers in Augustfehn te laten uitstappen, om zo een impuls te geven aan de regio.

Graffiti-kunstenares Xenia Albers kreeg de eer om de opdracht van de gemeente uit te voeren. Zij runt een succesvolle graffiti- en tatoeagestudio in Augustfehn. Een groot reclamebord dat niet meer in gebruik was, vormde het doek voor haar kunstwerk. Over de totstandkoming van het werk, vertelt ze: "De opdracht voor de

Nederlands-Duitse Wunderline was mij als Augustfehner uit het hart gegrepen. Daarom heb ik mijn "Heimatbahnhof" afgebeeld in de vorm van een hart. Augustfehn symboliseert ook het hart, het middelpunt van de spoorverbinding van Bremen naar Groningen. De kleur oranje staat voor Nederland en de Wunderline. Het was voor mij als lokale kunstenaar een bijzondere eer om deel uit te maken van dit project."

Burgemeester Huber is enorm blij met het resultaat en vertelt over dit initiatief: "We werken heel graag mee aan de Wunderline! Het is een mooi en noodzakelijk regionaal grensoverschrijdend project, met vele positieve lokale effecten, maar ook met een Europese uitstraling! Een grote impuls voor onze regio, burgers en het bedrijfsleven. Daarnaast ben ik zeer trots dat Xenia Albers, een kunstenaar uit Apen/Augustfehn, onze Wunderline op een creatieve en kleurrijke wijze afgebeeld heeft. Een voorbeeld voor de grensoverschrijdende samenwerking!"

'Het hart van de Wunderline' (Bron: Gemeente Apen)

CONTACT

Uw reactie en suggesties zien we graag tegemoet! Voor verdere info en vragen:

• Rolf Gevers, Ministerium für Wirtschaft, Arbeit, Verkehr und Digitalisierung, Rolf.

Gevers@mw.niedersachsen.de

• Eline Luchtenberg, communicatiemedewerker Wunderline, e.luchtenberg@provinciegroningen.nl

• Tjeerd Postma, Provincie Groningen, T.R.Postma@provinciegroningen.nl

www.wunderline.nl

 Medegefinancierd door de Europese Unie
De financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen

 provincie
groningen

 Niedersachsen

 ProRail

 DB NETZE

 Ministerie van Infrastructuur en Milieu

 Bremen